

Nr 29

Av herr **Hamrin m. fl.**, om statsbidrag åt Jönköpings handelsgymnasium.

(Likalydande med motion nr 26 i Första kammaren)

Stockholm den 19 januari 1955

Yngve Hamrin

Harald Almgren

Helga Sjöstrand

Georg Pettersson

T. G. v. Seth

Nr 30

Av herr **von Seth m. fl.**, om utredning angående de konsekvenser för armé, civilförsvar och näringsliv, vartill en avhästning av armén under fredstid kan leda.

I statsverkspropositionen har försvarsministern under punkten 1 av fjärde huvudtiteln meddelat, att överbefälhavaren framlagt utredning och förslag beträffande riktlinjer för krigsmaktens fortsatta utveckling, avseende budgetåren 1955/56—1964/65. Vid sitt studium av det föreliggande utredningsmaterialet har departementschefen kommit till den uppfattningen, att ställningstagandet till förslagen måste föregås av grundliga överväganden. Frågorna vore nämligen av den komplicerade natur, att man enligt hans mening borde ta god tid på sig för deras lösande, så att förhastade åtgärder undvekes och det bleve möjligt att komma fram till hållbara resultat. Någon möjlighet att i anledning av utredningen redan till 1955 års riksdag framlägga förslag till riktlinjer för försvarets fortsatta utformning förefunnnes icke. Det oaktat har emellertid departementschefen funnit det angeläget, att vissa i överbefälhavarens utredning aktualiserade förslag till rationaliseringar och besparingar i krigsmaktens fredsorganisation borde framläggas redan vid innevarande års riksdag. I detta sammanhang har särskilt framhållits överbefälhavarens förslag om indragning eller omorganisation av vissa truppförband med hästar, vilket skulle innebära en avhästning av armén under fredstid. Chefen för armén har erhållit i uppdrag att inkomma med ytterligare förslag i denna riktning i syfte att så snart som möjligt uppnå de möjliga besparingarna.

Den föreslagna avhästningen av armén under fredstid — samtidigt som enligt Ö. B.-utredningen armén för krigsbehov erfordrade ett »*mycket stort antal motorfordon och hästar*» — har väckt en allmän oro ute i landet med farhågor för att landets hästavel ytterligare skulle nedgå i sådan utsträckning, att krigstillgången på hästar för såväl armén, civilförsvaret som näringslivet skulle äventyras. En avhästning vid armén skulle dessutom medföra ytterligare nedgång beträffande hästkänedom och körkunskap, som kan bli ödesdiger om armén till följd av brist på drivmedel tvingas återgå till hästanspanning. Vidare bör framhållas, att hästbristen i sin tur kan bli orsak till onödig och kostsam mekanisering på områden, där hästen med större fördel kunde användas. En så omfattande motorisering skulle även avsevärt fördyra försvarskostnaderna och dessutom medföra ökade bränslekostnader och betydande svårigheter med lagring av importerade drivmedel.

En nedskärning av arméns stam- och ackordhästbestånd bör enligt vår mening icke ske förrän utredning verkställts, i vad mån en sådan åtgärd inverkar på landets hästavel och möjligheterna att vid krigstillfälle förse icke bara armén utan även civilförsvaret och näringslivet med lämpliga hästar. Enligt riksdagens förut gjorda uttalande har arméns inköp av hästar en prisreglerande betydelse, som icke bör förbises. En sådan utredning bör även omfatta undersökning om icke de besparingar, som kunna uppnås genom hästregementenas slopande, understiga de ökade kostnader, som i så fall måste uppkomma för att säkerställa totalförsvarets behov av levande dragkraft.

Slutligen få vi erinra om vad statsutskottet uttalat i sitt utlåtande nr 4/1954 i fråga om samgående mellan försvar och jordbruk på så vis att de merkostnader, som äro förenade med arméns hållande av hästar för krigsbehov, böra till viss del bestridas av anslag under nionde huvudtiteln eller av statens hästavelsfond, som av totalisatormedel avsatts för hästavelns främjande. Till denna fond skola enligt Kungl. Maj:ts förslag till innevarande års riksdag avsättas ytterligare 400 000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts anse vi, att frågan om en sådan indragning, som medför en minskning av arméns hästbestånd i fredstid, har så genomgripande och omfattande verkningar beträffande landets hela häststock och möjligheterna att i händelse av mobilisering eller krig anskaffa för armé, civilförsvaret och näringslivet erforderligt hästmateriel, att detta spörsmål för sin lösning tarvar en ingående utredning. Det synes därför icke vara lämpligt att ur den stora utredningen och dess olika sammanhang utbryta dessa viktiga försvars- och försörjningsproblem.

Vi hemställa därför,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig och grundlig utredning angående de kon-

sekvenser för armé, civilt försvar och näringsliv, vartill en avhästning av armén under fredstid kan leda, varvid särskilt möjligheterna av att vid mobilisering eller under krig uppbringa för landet nödvändigt hästmateriel böra beaktas.

Stockholm den 12 januari 1955

<i>T. G. v. Seth</i>	<i>Gösta Netzén</i>	<i>Walter Sundström</i>
<i>J. H. Johansson</i> i Norrfors	<i>Nils G. Hansson</i> i Skegrie	<i>Helge Lindström</i>
<i>Einar Hæggbloom</i>	<i>Nils Jönsson</i> i Rosshol	<i>Sven Antby</i>
<i>Erik Magnusson</i>	<i>Eric Nilsson</i> i Svalöv	<i>Jöns Nilsson</i> i Bästekille
<i>Gust. Nilsson</i> i Göingegården	<i>Nils Agerberg</i>	<i>Sven Svensson</i> i Krokstorp
<i>Leif Cassel</i>	<i>Rolf Eliasson</i>	<i>Stig F. Hansson</i> i Önnarp
<i>Fridolf Jansson</i>	<i>Hjalmar Gustafson,</i> Dädesjö	<i>Fritz Persson</i>
<i>Einar Andersson,</i> Hyssna	<i>J. W. Pettersson</i> i Norregård	<i>Harald Andersson</i> i Dunker
<i>J. Onsjö</i>	<i>Erik Strandh</i>	<i>Gustaf Svensson</i> i Vä
<i>Per Persson,</i> Norrby	<i>Gunnar Ericsson</i> i Näs	<i>Per A. Johnsson</i> i Kastanjegården
<i>Fritz Börjesson,</i> Glömminge	<i>Johan Ahlsten</i>	